Tarttuvilta taudeilta suojautuminen

27.10.2026



faba

emovet

Saneeraus voi olla valtava kustannus

Eläintautisaneeraus on tilalle iso isku – vakuuttaminen jatkuu toistaiseksi

Eläintautivakuutuksesta huolimatta saneerauksesta voi jäädä valtavasti kuluja tilan vastuulle. Suomen salmonellavapaudesta ei silti haluta tinkiä.

Jaa



Salmonellan saneeraaminen on tilalle yleensä kallis ja raskas operaatio. Arkistokuva. **Kuva: Juha Sinisalo**

faba

Sinikielitauti uhkaa Suomen märehtijöitä – tilojen on syytä laatia toimintasuunnitelma rokotuksia varten

Märehtijöitä sairastuttava, polttiaisten levittämä sinikielitauti on toistaiseksi pysynyt pois Suomesta, mutta riski taudin leviämiselle kasvaa koko ajan.

Jaa Kuuntele



Sinikielitaudin iskiessä lammaskatraan tai lehmälauman kokoaminen rokottamista tai verinäytteiden ottamista varten ei käy käden käänteessä. **Kuva: Jaana Kankaanpää**

emovet

Suomen tautitilanne

- Pälvisilsa
- Hengitystietulehdukset (Mycoplasma bovis, RS-virus, Koronavirus)
- Ripulit
  - Virusripulit (talviripulit, rota, loiset, alkueläimet)
  - Salmonella
  - EHEC
- Luomisia aiheuttavat: Neospora
- Utaretulehdukset: Str. Agalactiae
- Ulkoloiset: täit, väiveet, häntäkapi
- Zoonoosit: Cryptosporidium parvum, salmonella, toksoplasmoosi

faba

emovet

Mikä kaikki lisää tarttuvien tautien riskiä?

- Hallitsematon eläinliikenne
- Ympäristön haittaeläimet
- Hallitsematon ihmisliikenne
- Hallitsematon rehuliikenne
- Hallitsematon ajoneuvoliikenne

faba

emovet

Miten suojaudutaan?

ETT:n 10 ohjetta

Ulkoinen tautivastustus: miten pidän taudin poissa tilaltani

Sisäinen tautivastustus: miten estän tautia leviämästä tilallani

faba

emovet

Ulkoinen tautivastustus

- 1**. Eläinliikenne**
  - Tieto lähtötilan terveystilanteesta
  - Terveystodistus! (Naseva)
  - Lastaus ja kuljetus
  - Karanteeni!
- 2. **Rehut**
  - Hankinta, varastointi, eläinten ruokinta
  - Rehujen suojaaminen haittaeläimiltä
    - Väkirehut kovapohjaiseen umpinaiseen pystysiiloon
    - Säilörehu kovapohjaiseen laakasiiloon tai pyöröpaaliin
  - Rehu- ja lantareitit erillään
  - Säilörehun laatu ja säilönnän onnistuminen
    - Ei maata tai lantaa mukaan rehuun, niitto riittävän korkealta

faba

emovet

- 3. **Henkilöliikenne**
  - Tautisulku! Vierailijoille saappaat ja haalarit tilan puolesta
  - Ei vierailijoiden ajoneuvoja rehupihalle
  - Huolehdi, että tilalla käyville vierailijoille tarjolla tilan varustus ja siisti sanomalehdellä katettu pöytätaso, puhdasta lämmintä vettä, saippuaa ja puhdas pyyhe
  - Ei mennä sairaana töihin (ripulit, flunssat)
- 4. **Ulkomaan kontaktit**
  - 48 h sääntö
- 5. **Muut koti- ja haittaeläimet**
  - Ulkoinen salmonella riski (Naseva!)
  - Jyrsijät, linnut ja hyönteiset merkittävin riski
  - Laadi kirjallinen haittaeläinten torjuntasuunnitelma

faba

emovet

Haittaeläinten torjunta

- Luonnoneläimet hakevat: vettä ja rehua, suojaa ja lämpöä, pesimäpaikkoja
- Ehkäise pääsy rehutilaan tai varastoon, suojaa apevaunu:
  - Varastojen ovet kiinni
  - Ei kattamatonta rehua, rehut kiinteällä pohjalla (asfaltti paras), sadevesien ohjaaminen pois rehupihalta
  - Ei seisovaa vettä laitumelle. Juomakuppi on laitumelle hygieenisin vaihtoehto
  - Verhoseinät, ilmanottoaukkojen verkotus
  - Petolintukarkottimet
  - Kärpästorjunta
- Lintujen karkotus rehupihalta ja pellolta

SUOMEN RIISTAKESKUS
FINLANDS VILTCENTRAL

POIKKEUSLUPAHAKEMUS RIISTALINNUILLE JA RAUHOITTAMATTOMILLE LINNUILLE

- **Metsästyslain 41 b §:n 1 momentin mukaiset ns. vahinkoperusteiset poikkeusluvat**
- **Metsästyslain 41 b §:n 3 momentin mukainen ilmoitusmenettely**

faba

emovet

Sisäinen tautivastustus

- 6**. Tautiriskin hallinta**
  - Puhtaan ja likaisen puolen erottelu: Eläinten ja koneiden kulkureitit, saappaan pesu tilasta toiseen siirryttäessä
  - Työjärjestys: Nuorimmasta vanhimpaan, terveestä sairaaseen, ruokintapöydältä lantakäytävälle
  - Eläinten ryhmittely: all in – all out
  - Raatojen poistoreitit: liittyy myös ulkoiseen tautisuojaukseen
  - Paimenkoirat ja muut kotieläimet
- 7. **Vastustuskyvyn lisääminen**
  - Olosuhteet
  - Ruokinta ja vesi
  - Sosiaalinen stressi

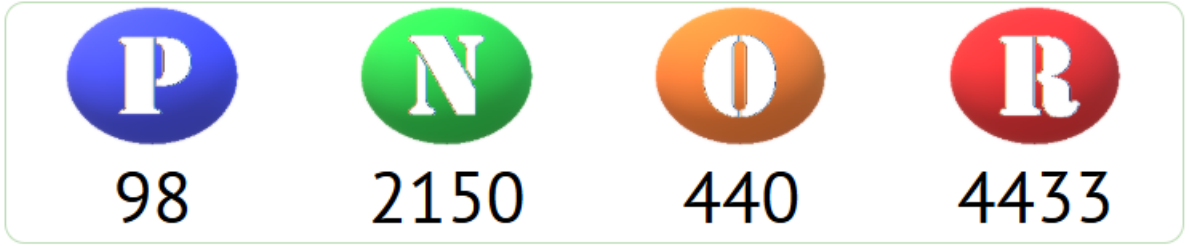
faba

emovet

- 8. **Tautiseuranta**
  - Naseva!
    - Sairaudet: oireet, näytteet, kesto, hoidot
    - Poistot: lopetetut, itsestään kuolleet
    - Tarttuvien tautien oireet
- 9. **Terveydenhuolto**
  - Näytteenotto ja tutkimustulokset
  - Naseva!
    - Riskien kartoitus
- 10. **Asenne, motivaatio, yhteistyö**
  - Sinulla on mahdollisuus vaikuttaa!
    - Oma tautitilanne
    - Naapurin tautitilanne
    - Koko maan tautitilanne

Ikoni	Lyhenne	Taso	Luokituksen nimi
P	P	1	Premium (pitoeläimiä myyvä tila)
N_1	N1	2	Naseva kansallinen (pitoeläimiä myyvä tila)
N_2	N2	3	Naseva kansallinen (vain teuraaksi kasvatettavia myyvä tila)
N_3	N3	4	Naseva kansallinen (vasikkakasvattamo)
O	O	5	Perustaso (vasikkakasvattamo)
O	O	6	Perustaso (loppukasvattamo)
R	R	7	Riskitaso

Tilojen (pitopaikkojen) luokitukset Nasevassa tautisuojauskäytäntöjen mukaisesti



faba

emovet

Terve ja hyvinvoiva eläin

= terveellinen ja turvallinen elintarvike



faba

emovet